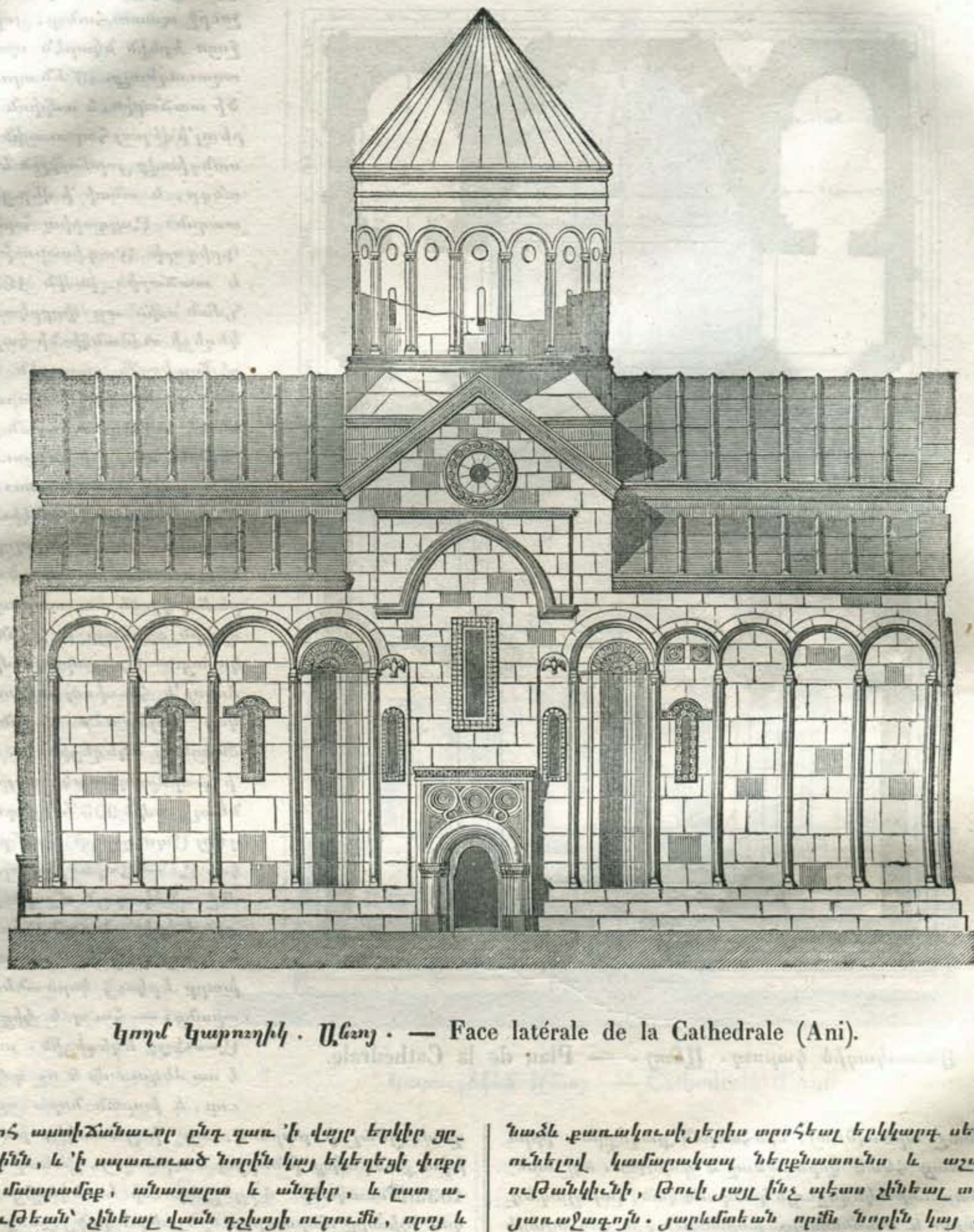

կողմ կաթուղիկէ · Անւոյ · — Face latérale de la Cathedrale (Ani).

նապարհ աստիճանաւոր ընդ զառ 'ի վայր երկիր ցըգետակինն, և 'ի սպառուած նորին կայ եկեղեցի փոքր կրկին մատրամբք, անապարտ և անդիր, և ըստ աւանդութեան՝ շինեալ վասն դշխոյի ուրումն, որոյ և բնակարանին փլածք երևին առ երի: — Ի հիւսիսակողմն քաղաքին ընդ մէջ աւագ դրանն և 12անկիւնի եկեղեցւոյն կայ այլ եկեղեցի (Խաչի?) քառակուսի խաչաձև արտաքուստ և բոլորչի թևօք խաչաձև քառակուսի 'ի ներքուստ, անսիւն գմբեթաւորեալ, ունելով սիւնաբարձ անդաստակ յարևմտից, այլ թէ որքան իցէ հին՝ ոչ ունիմ ասել: — Մերձ 'ի հիւսիսային անձկադրոյն ծայր քաղաքին 'ի քարափն Ծաղկոցաձորոյն կայ մատուռն փորեալ 'ի վիմի, որպէս և հանդէպ նմին յարևելակողմն այլոյ մատրան մնացուածք երևին:

Յետ եկեղեցեացդ նշանաւոր չէնք յԱնի են Մըղկիթն մերձ յԱռաքելոց եկեղեցին, շինուած երկայնաձև քառակուսի յերկս տրոհեալ երկկարգ սեամբք, ունելով կամարակապ ներքնատունս և աշտարակ ութանկիւնի, թուի յայլ ինչ պէտս շինեալ տեղւոյն յառաջագոյն. յարևմտեան որմն նորին կայ արձանագիր պարսիկ լեզուաւ, հրաման Էպուսէիտ Պէհատուր Խանի (որ թուի գրեալ յամին 1319) և պատուիրէ մաքսաւորաց չնեղել զԱնեցիս: — Յելից նորա և 'ի հիւսիսոյ կաթուղիկէին իբրև 'ի միջավայր քաղաքին ամբառնայ այլ աշտարակ ութանկիւնի մինարայաձև՝ կործանեալ գագաթամբ, որոյ 84 քարեղէն աստիճանք են ցպատշգամն, իբրև դիտանոց կանգնեալ: — Բաղանիքն յարևելեան հարաւային անկեան քաղաքին, 'ի հարաւոյ եկեղեցւոյ Փրկչին, զորով կուտեալ են դերբուկք աւերակաց. երկայնաձև քառակուսի է շինուածն իբրև 58' ընդ երկայնն և 44' ընդ լայն. և մի կողմն ընդ լայնն յերկուս անձուկ քառակուսի սրահակս բաժանեալ է, միւս ընդարձա-